

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Mgr. Z. K., Ph.D.**, zast. Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem, se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zast. JUDr. Danielem Volopichem, advokátem, se sídlem Vlastina 602/23, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUJCK 43231/2020, a ze dne 15. 7. 2020, č. j. KUJCK 67476/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 1. 2023, č. j. 38 A 3/2020-240,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování (dále jen „správní orgán prvního stupně“), změnil rozhodnutím ze dne 6. 8. 2019, č. j. výst/49704838/0/2019/ ČŽ - 13/ZMUS/Rozh (dále jen „rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Mirotice, rozšíření“), územní rozhodnutí ze dne 2. 6. 2014, č. j. Výst/384439243/1/2013/ ČŽ - 9/ÚŘUS/Rozh.

[2] Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2019, č. j. výst/123111651/0/2019/ČŽ - 8/ZMUS/Rozh (dále jen „rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice – Mirotice“), správní orgán prvního stupně změnil územní rozhodnutí ze dne 6. 3. 2009, č. j. výst/328/1281/07/KI.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUJCK 43231/2020 (dále jen „napadené rozhodnutí I.“), změnil rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Mirotice, rozšíření tak, že „[v]e výroku rozhodnutí stanovené podmínky pro umístění a projektovou přípravu stavby se doplňují podmínky pod bodem 48., 49., 50., převzaté ze závazného stanoviska Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, č.j. KHSJC 33851/2018/HOK PI, spis. zn. S-KHSJC 33851/2018, ze dne 10. 1. 2019. Jedná se o následující podmínky:

48. Nejpozději v dokumentaci pro stavební povolení na akci „D4 Mirotice, rozšíření“ musí být předložena aktualizovaná akustická (hluková) studie a na jejím základě musí být v dokumentaci pro stavební povolení jednoznačně zvolena a navržena účinná protihluková opatření, která zajistí, aby při budoucím provozu na navrhovaném úseku dálnice D4 nebyly v akusticky chráněných prostorech překračovány hygienické limity hluku.

49. Pokud budou u některých staveb zvolena individuální protihluková opatření (IPHO), musí být zajištěno, aby před částí jejich obvodového pláště, významnou z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru staveb pro bydlení, pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobných staveb, nebyly překračovány hygienické limity hluku stanovené pro chráněné venkovní prostory staveb.

50. V projektové dokumentaci pro stavební povolení musí být (např. aktualizací příslušné části akustické studie) vyřešeno, že po celou dobu provádění stavebních prací hluk ze stavební činnosti a souvisejících činností při realizaci stavby nebude překračovat v akusticky chráněných prostorech v okolí hygienické limity.“ Ve zbytku rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Mirotice, rozšíření potvrdil.

[4] Dále žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 7. 2020, č. j. KUJCK 67476/2020 (dále jen „napadené rozhodnutí II.“), změnil také rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice – Mirotice v prvním odstavci výroku tak, že „[m]ěstský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování, jako stavební úřad příslušný podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), obdržel žádost Ředitelství silnic a dálnic ČR (IČO-65993390), na Pankráci 546/56, Nusle, 140 00 Praha, o změnu územního rozhodnutí vydaného Městským úřadem Mirotice, odborem výstavby, životního prostředí a dopravy, č.j. Výst. 328/1281/07/KI, ze dne 6. 3. 2009 (v právní moci dne 13. 6. 2009), jímž byla umístěna stavba pod původním označením: „rychlostní komunikace R4 Čimelice – Mirotice“ v katastrálním území Mirotice, Boudy, Rakovice, Krsice, Dolní Nerestce. Na základě posouzení podané žádosti v řízení, v němž bylo využito zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, v platném znění, rozhodl Městský úřad Písek, odbor výstavby a územního plánování, o změně územního rozhodnutí ve věci stavby pod současným označením „D4 Čimelice – Mirotice“ následujícím způsobem s tím, že provedená změna se týká umístění stavby na pozemcích: ...

Ve výroku rozhodnutí stanovené podmínky pro umístění a projektovou přípravu stavby se doplňují o podmínku pod bodem 51., doslovně převzatou ze závazného stanoviska Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, č.j. KHSJC

pokračování

24008/2018/HOK PI, spis. zn. S-KHSJC 24008/2018, ze dne 11. 10. 2018. Jedná se o následující podmínku:

51. Nejpozději v dokumentaci pro stavební povolení na akci „D4 Čimelice – Mirotice“ musí být předložena aktuální akustická (hluková) studie a na jejím základě musí být v dokumentaci pro stavební povolení podle potřeby navržena účinná protihluková opatření, která zajistí, aby při budoucím provozu na navrhovaném úseku dálnice D4 nebyly v akusticky chráněných prostorech překračovány hygienické limity hluku.“ Ve zbytku uvedené rozhodnutí potvrdil.

II.

[5] Dvěma žalobami u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení napadených rozhodnutí I. a II. a rovněž rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Mirotice, rozšíření a rozhodnutí o změně územního rozhodnutí D4 Čimelice–Mirotice. Krajský soud nejprve usnesením ze dne 2. 10. 2020, č. j. 38 A 3/2020-49, spojil řízení o těchto žalobách ke společnému projednání a poté je zamítl jako nedůvodné rozsudkem ze dne 16. 2. 2021, č. j. 38 A 3/2020-120 (dále také jen „první rozsudek krajského soudu“).

[6] Proti tomuto rozsudku žalobce brojil kasační stížností. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 10. 2021, č. j. 4 As 125/2021-50 (dále jen „první zrušující rozsudek“), zrušil první rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, resp. pro vady v dokazování, jež mohly mít vliv na jeho zákonnost. Shledal, že krajský soud nedostatečně vypořádal žalobní námitku týkající se posouzení charakteru zahrady žalobce jako venkovního chráněného prostoru a dále opomenul některé důkazy, které stěžovatel navrhoval v replice ze dne 30. 9. 2020, resp. v rozsudku neodůvodnil, proč tyto navržené důkazy neprovedl, a to i s ohledem na skutečnost, že se jednalo o důkazy ke stěžejní sporné otázce týkající se charakteru stěžovatelových nemovitostí. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku rovněž krajskému soudu vytkl, že nepřezkoumal závěr žalovaného týkající se sporné otázky započítí se stavebními pracemi (přestavby stodoly na rekreační objekt) ze strany žalobce (podle správních orgánů žalobce s pracemi vůbec nezapočal), nýbrž vystavěl své závěry na odlišné premise, podle níž stavební povolení k této přestavbě žalobci zaniklo, neboť nezapočal se stavebními pracemi ve lhůtě dvou let od právní moci vydaného povolení, aniž však pro tento závěr měl dostatečná skutková zjištění.

[7] Krajský soud následně věc znovu posoudil a rozsudkem ze dne 9. 3. 2022, č. j. 38 A 3/2020-193 (dále jen „druhý rozsudek krajského soudu“), opětovně zamítl obě žaloby jako nedůvodné.

[8] Proti tomuto rozsudku žalobce brojil druhou kasační stížností. Nejvyšší správní soud poté, co shledal tuto opakovanou kasační stížnost přípustnou, rozsudkem ze dne 13. 10. 2022, č. j. 4 As 150/2022-35 (dále jen „druhý zrušující rozsudek“), zrušil druhý rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, resp. pro vady v dokazování, jež mohly mít vliv na jeho zákonnost. Opětovně shledal, že krajský soud nedostatečně vypořádal žalobní námitku týkající se posouzení charakteru zahrady žalobce jako venkovního chráněného prostoru podle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“). Za pochybení považoval i to, že krajský soud některé žalobcem navržené důkazy, zejména ty, které se týkaly ve věci podstatné otázky přestavby

žalobcovy nemovitosti (stodoly) na rekreační objekt, neprovedl s odkazem na jejich opožděné navržení v důsledku koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu. Tu však nebylo možno s ohledem na skutkové okolnosti případu v dané věci použít. Krajský soud měl tudíž o provedení žalobcem k uvedené otázce navržených důkazů rozhodnout z toho pohledu, zda mohou přispět k objasnění sporných skutečností (přestavby stodoly na rekreační objekt) či nikoliv.

[9] Na to krajský soud rozhodl v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“), kterým žaloby opětovně zamítl jako nedůvodné.

[10] Prvotně se krajský soud v napadeném rozsudku zabýval jednotlivými důkazními návrhy žalobce. Odkázal na důkazy provedené již u jednání dne 16. 2. 2021 před vydáním prvního rozsudku (rozhodnutí Okresního národního výboru v Písku o přípustnosti stavby ze dne 4. 6. 1980, zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo [dále také jen „stavební povolení“], rozhodnutí Okresního národního výboru v Písku ze dne 6. 5. 1977, označené jako „List 19961“ o povolení stavby studny a septiku). Z nich podle krajského soudu vyplývá, že žadateli byla povolena přestavba stodoly na rekreační chalupu na pozemku parc. č. st. XA v R. s tím, že bude dokončena do 3 let, a bylo též povoleno zřízení kopané study, septiku a přístřešku na pozemku parc. č. XB v R. K dalšímu při uvedeném jednání provedenému důkazu zakreslením a ověřením skutečného provedení studny ze dne 16. 3. 2016 krajský soud uvedl, že z něj neučinil žádná skutková zjištění rozhodná pro projednávanou věc (jelikož tento důkaz nemůže prokazovat charakter žalobcových nemovitostí podle § 30 zákona o ochraně veřejného zdraví).

[11] K dalším navrženým důkazům rozhodnutím ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad, o změně kultury na zahrádce, fotografií septiku a projektovou dokumentací na přestavbu rekreační chalupy, krajský soud uvedl, že je „neakceptoval“ z obdobných důvodů jako důkazy výše uvedené; ani výstavba septiku ani existence projektové dokumentace nemohla mít vliv na posouzení charakteru žalobcových nemovitostí, zejména v otázce přestavby stodoly na rekreační objekt. Krajský soud neshledal potřebným provádět ani protokol z kontrolní prohlídky ze dne 6. 12. 2018, neboť tento byl součástí správního spisu a nevyvstala potřeba jeho provedení, jelikož touto listinou nebylo možné zjistit jiné, resp. další, skutečnosti rozhodné pro projednávanou věc.

[12] Ke zbylým důkazním návrhům žalobce [rozhodnutím ONV v Písku z 28. 3. 1984, značka Výst. 332-5, 6 84-Ku/1742/83, účastnickou výpovědí žalobce, technickou zprávou ze dne 4. 6. 1980, stanoviskem MÚ Mirotice ze dne 17. 3. 2016 – osvědčením existence, pasportu a účelu stavby vodního díla, rozhodnutím MÚ Mirotice ze 17. 3. 2016 o povolení nakládání s vodami, vyjádřením PČR KŘP JČK z 10. 12. 2013, zápisem z místního šetření ze dne 21. 4. 2009 sepsaným Správou a údržbou silnic Jihočeského kraje, rozhodnutím MÚ Písek z 8. 1. 2014, o stanovení místní úpravy provozu na silnici II/121, rozhodnutím KÚ JČK z 7. 4. 2014, o odvolání proti rozhodnutí MÚ Písek z 8. 1. 2014 o stanovení místní úpravy provozu na silnici II/121, podnětem k nařízení nezbytných úprav stavby ze dne 14. 4. 2014, vyjádřením žalobce v rámci procesu EIA a vyjádřením v rámci řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí ze dne 11. 7. 2018 (v rámci procesu EIA), nesouhlasem s prodloužením platnosti územního rozhodnutí „D4 Čimelice-Mirotice“ ze dne 7. 8. 2017, nesouhlasem s prodloužením platnosti územního rozhodnutí ze 4. 8. 2017

pokračování

a odvoláním proti prodloužení platnosti územního rozhodnutí – listinou ze dne 5. 11. 2018, jakož i fotografií z roku 1946] krajský soud uvedl, že jejich provedení bylo pro rozhodnutí věci nadbytečné, „*když by nebyly způsobily skutkových zjištění rozhodných ke dni vydání napadeného rozhodnutí, jež by měly ve svém důsledku vliv na posouzení charakteru žalobcových nemovitostí*“.

[13] Krajský soud k uvedenému dodal, že pro posouzení stěžejní sporné otázky týkající charakteru žalobcových nemovitostí byl skutkový stav věci zjištěn dostatečně a dalšího dokazování již nebylo třeba.

[14] K přestavbě stodoly na rekreační objekt krajský soud předeslal, že vycházel z obsahu správních spisů a z vyjádření samotného žalobce. K tomu dodal, že otázka, zda a kdy bylo započato s přestavbou stodoly na rekreační objekt, nemá vliv na posouzení charakteru stavby žalobce, přestože právě na tuto otázku ve shodě se správními orgány krajský soud původně zaměřil svůj přezkum. Nyní má krajský soud za to, že podstatná je pouze skutečnost, zda stavba, ať už nazývaná správními orgány jako stodola, či žalobcem jako rekreační objekt, měla ke dni vydání napadených rozhodnutí charakter nemovitosti, která je chráněna ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. Rozborem uvedeného zákonného ustanovení pak krajský soud dospěl k závěru, že uvedená žalobcova nemovitost není ani pobytovou místností ve smyslu § 3 písm. j) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška č. 268/2009“), ani obytnou místností podle § 3 písm. i) téže vyhlášky. Krajský soud zde poukázal na výsledky místního šetření konaného dne 6. 12. 2018, jehož se dovolával i žalobce, podle něž byla ve stodole vybetonována podlaha a postavena jímka, přičemž žalobce chtěl přestavět tuto stodolu na objekt určený k bydlení s rekreací, což však neučinil proto, že stavební úřad nepřijal taková opatření na silnici II/121, která by omezila či zmírnila negativní imise z dopravy na tuto nemovitost, aby po dokončení přestavba mohla sloužit svému záměru. Krajský soud zdůraznil, že samotný žalobce i v řízení před krajským soudem opakovaně potvrdil, že přestavba stodoly na rekreační objekt nebyla dokončena.

[15] Krajský soud na základě toho uzavřel, že posuzovaná stavba (stodoly) nebyla svým charakterem v době vydání napadených rozhodnutí stavbou, na kterou by se vztahovala ochrana podle zákona o ochraně veřejného zdraví, neboť se v ní nenacházel vnitřní chráněný prostor ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. Žalobcem tvrzená stavba jímky či studny pak neměla na posouzení charakteru této stavby (stodoly) žádný vliv.

[16] Následně se krajský soud věnoval také posouzení charakteru zahrady podle § 30 odst. 3 věty první zákona o ochraně veřejného zdraví. Uvedl, že podle daného ustanovení se chráněným venkovním prostorem rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť. Podle § 3 odst. 2 věty druhé zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), na něž odkazuje pro účely vymezení zemědělských pozemků zákon o ochraně veřejného zdraví, se za zemědělské pozemky mimo jiné považují zahrady. Krajský soud na základě uvedeného shrnul, že zahrady jsou vyjmuty z ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví, neboť nejsou považovány za chráněný venkovní prostor, a to i kdyby byly užívány k rekreaci, jak lze dovodit z věty první § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.

[17] Nad rámec uvedených úvah krajský soud dodal, že i kdyby se zabýval správností úvah správních orgánů stran posouzení platnosti stavebního povolení na přestavbu objektu stodoly na rekreační objekt (na což se zaměřil v předchozích dvou rozsudcích – poznámka soudu), a dospěl by k závěru, že tuto otázku posoudily nesprávně, nemohlo by to ničeho změnit na závěru o charakteru stávajících nemovitostí žalobce v době vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Pokud žalobce (resp. jeho právní předchůdci) již od roku 1980 disponoval stavebním povolením k přestavbě objektu stodoly na rekreační chatu, jde k jeho tíži, že doposud tuto přestavbu nerealizoval. Nemůže totiž legitimně očekávat, že by mohl i po téměř 40 letech realizovat stavbu podle původního stavebního povolení z roku 1980, byť by toto rozhodnutí bylo stále platné. S odkazem na závěry vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2016, č. j. 4 As 272/2015-53, krajský soud uvedl, že nelze připustit časově neomezenou aplikaci „starých“ rozhodnutí na stavební činnost prováděnou po několika desítkách let (blíže také viz závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2016, č. j. 4 As 272/2015-53), a je proto také nerozhodné, jaké záměry žalobce se svými nemovitostmi má. Rozhodný je stav jeho nemovitostí ke dni vydání napadených rozhodnutí.

[18] Krajský soud navázal, že s ohledem na uvedené posouzení charakteru žalobcových nemovitostí nepovažuje za důvodné žalobní námitky směřující proti závazným stanoviskům Ministerstva životního prostředí ze dne 9. 11. 2018, č. j. MZP/2018/710/3455 (dále jen „závazné stanovisko ze dne 9. 11. 2018“), a především závazného stanoviska ministra životního prostředí ze dne 4. 3. 2020 (ke stavbě D4 Mirotice, rozšíření), resp. 25. 5. 2020 (ke stavbě D4 Čimelice-Mirotice) stran nesprávného posouzení charakteru žalobcových nemovitostí a vlivů záměrů na ně (a to ať už z hlediska vlivů hluku, vibrací či jiných negativních vlivů). Přestože v rámci EIA dochází k posuzování budoucích vlivů projednávaných záměrů na životní prostředí, tedy i na zdraví obyvatel ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví, je nutné vycházet z objektivních okolností, nikoliv subjektivních pocitů a potřeb potenciálně dotčených subjektů, jak to dovozuje žalobce ve vztahu ke svým nemovitostem, o nichž tvrdí, že je hodlá do budoucna užívat k rekreačním účelům.

[19] Ze stejného důvodu (pro charakter nemovitostí, jež nesplňují požadavky podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví) nebyl podle krajského soudu důvodný ani žalobcův požadavek na doplnění dokumentace související se sdělením Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 6. 5. 2020. Krajský soud přisvědčil žalovanému i v závěru, že žalobcův požadavek na stanovení podmínky v územním rozhodnutí k omezení rychlosti na přilehlé komunikaci nepředstavuje podmínku, která by měla místo v územním řízení. Týká se totiž až samotného užívání stavby, nikoliv jejího umístění, o něž jde nyní. Stejně tak za nedůvodnou považoval i námitku tvrzené vnitřní rozpornosti závazného stanoviska ze dne 4. 3. 2020.

[20] Z důvodu obecnosti krajský soud dále za důvodnou nepovažoval ani námitku o tvrzeném nesouladu stavby s § 20 a § 23 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Stejně tak nepřisvědčil ani žalobní námitce vadného posouzení odvádění dešťových vod v rámci rozšíření komunikace II/121 žalovaným, resp. tvrzené nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí.

pokračování

[21] Závěrem krajský soud dodal, že se nezabýval namítaným umístěním protihlukových stěn v lokalitě Rakovické chalupy, neboť tuto uplatnil žalobce poprvé až v kasační stížnosti proti prvnímu rozsudku krajského soudu, jedná se tudíž ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. o námitku opožděnou.

III.

[22] Proti napadenému rozsudku se žalobce (dále jen „stěžovatel“) brání další, v pořadí již třetí, kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek i napadená rozhodnutí I. a II., včetně obou jim předcházejících rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[23] Stěžovatel má za to, že krajský soud nesprávně posoudil charakter jeho nemovitostí. Ve vztahu ke stavbě rekreační chalupy totiž odmítl zohlednit zahájenou přestavbu a vyšel z toho, že právně relevantní je jen právní zařazení této nemovitosti jako stodola, tj. stavba pro zemědělství, byť se fakticky již o stodolu nejedná. Nemovitosti se nachází v mezifázi staveniště, i když přestavba na rekreační chalupu není zcela dokončena a nedošlo ke změně kolaudace. Stavba však již fakticky k obývání slouží, a jedná se tedy o obytnou místnost, která představuje vnitřní chráněný prostor. Ten je třeba chránit akusticky. Podle stěžovatele je v územním řízení třeba zohlednit budoucí stav, je-li z vydaných rozhodnutí a probíhajících staveb dostatečně pravděpodobné, že nastane. Stěžovatel odkazuje na závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 As 35/2007-57, z něž vyplývá, že v územním řízení je třeba zohlednit i jen zahájení územního řízení na sousedním pozemku. Tím spíše je třeba přihlížet k platnému a z části i konzumovanému stavebnímu povolení na přestavbu stodoly na rekreační chalupu, tedy obytnou stavbu a ke skutečnému užívání této nemovitosti v době rozhodování. Podle stěžovatele je tedy třeba zohlednit nejen současný faktický stav, ale i to, že je povolena přestavba na rekreační chalupu a jedná se o území aktuálním územním plánem určené k bydlení. Z uvedeného důvodu také orgán ochrany veřejného zdraví při vydání závazného stanoviska nemá hledět jen na formálně platný současný charakter nemovitostí, ale s vědomím toho, že vydává stanovisko pro územní řízení má zohlednit i úkoly a cíle územního plánování a budoucí reálné využití (sousedících nemovitostí). Závazné stanovisko má proto formulovat s ohledem na budoucí stav. Správní orgány ani posléze krajský soud skutečnost, že již došlo k zahájení přestavby stodoly, nezohlednily, a proto jsou jak správní rozhodnutí, tak i napadený rozsudek nezákonné.

[24] Stěžovatel má názor krajského soudu vyjádřený v napadeném rozsudku za překvapivý, jelikož v prvních dvou rozsudcích krajský soud považoval rozestavěnost (přestavbu stodoly na rekreační chalupu) za relevantní. Nyní však naproti tomu shledal, že na započaté přestavbě vůbec nezáleží. To však mohl uvést již v první rozsudku. Ostatně podle stěžovatele, pokud by otázka zahájení přestavby na základě platného stavebního povolení neměla žádný význam, vyslovil by takový závěr pravděpodobně již dříve i Nejvyšší správní soud namísto toho, aby věc vrátil krajskému soudu s pokynem k provedení dalšího dokazování.

[25] Stěžovatel konečně nesouhlasí v otázce přestavby stodoly na rekreační objekt ani s úvahou krajského soudu o tom, že nelze připustit časově neomezenou ochranu starých rozhodnutí na stavební činnost prováděnou po několika desítkách let. Pokud se v tomto

směru krajský soud dovolal rozsudku kasačního soudu č. j. 4 As 272/2015-53, nepovažuje jej stěžovatel za přílehlavý v posuzované věci. Opětovně zdůrazňuje, že na základě správních rozhodnutí jsou reálně nemovitosti (nejen stodola, ale i zahrada) užívány k rekreaci, a přitom jak správní orgány, tak i krajský soud tento skutečný stav věci přehlíží.

[26] Obdobou argumentaci stěžovatel uplatňuje i ve vztahu ke změně charakteru pozemku parc. č. X v k. ú. M. z role na zahrádku k individuální rekreaci. V případě této nemovitosti již k uskutečnění přeměny došlo a pozemek je k individuální rekreaci skutečně užíván. Podle stěžovatele je chybný závěr krajského soudu o tom, že § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví vyjímá z ochrany všechny zahrady. K individuální rekreaci totiž mohou sloužit i zemědělské a lesní pozemky, byť primárně plní hospodářskou funkci. Pozemky, které jsou rozhodnutím určeny k rekreaci, která je tak jejich hlavní funkcí, jsou pak chráněnými prostory ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví, a to i tehdy, pokud jsou podle katastrálního zákona zaevidovány jako zemědělské a jsou podle svého druhu zahradou. Stěžovatel také upozorňuje na skutečnost, že zařídění zahrad mezi zemědělské pozemky podle katastrálního zákona je obsaženo v poznámce pod čarou, která nemá normativní sílu.

[27] Stěžovatel dále poukazuje na rozhodnutí ONV v Písku ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad, jímž byla změněna kultura na zahrádku právě pro účely rekreace. Úmysl užívat k rekreaci i nemovitost je pak doložen paralelním rozhodnutím téhož orgánu ze dne 4. 6. 1980, zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo, týkajícím se přestavby stodoly na chalupu. Z nich je zjevný úmysl změnit způsob využití těchto nemovitostí ze zemědělství na individuální rekreaci i realizaci tohoto úmyslu. Skutečnost, že tento úmysl trvá dosud, nasvědčuje i stanovisko městského úřadu Mírotice č. Vod 231-2/1629/2007/S ze dne 17. 3. 2016 týkající se povolované stavby vodního díla-domovní studny pro zahradu, včetně vydaného povolení k nakládání s podzemními vodami sloužící k odběru vody z uvedené domovní studny. Nemovitosti jsou tedy k rekreaci fakticky užívány a z materiálního hlediska se jedná o chráněné prostory. Krajský soud, shodně jako dříve i správní orgány, tuto otázku posoudily nesprávně.

[28] Podle stěžovatele se krajský soud dopustil pochybení i v tom, že se opomněl vyjádřit ke stěžovatelem uplatňované argumentaci správním rozhodnutím ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad, kterým byla změněna kultura na zahrádku s tím, že by nedošlo k objasnění žádných skutkových okolností ohledně přestavby stodoly na rekreační objekt. Nezohlednil však, že stěžovatel odkazoval na toto rozhodnutí za účelem prokázání určení zahrady k individuální rekreaci. V uvedeném je tudíž napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[29] Nakonec stěžovatel namítá, že s ohledem na skutečnost, že krajský soud přehlíží skutečný stav věci, dospěl i k vadným závěrům ohledně posouzení vlivu na životní prostředí, zejména ohledně zákonnosti závazného stanoviska ze dne 9. 11. 2018. Charakter pozemku byl změněn na pozemek určený k individuální rekreaci a takto je také užíván. Jelikož správní orgány nezohlednily skutečný stav věci, je podle stěžovatele dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel taktéž poukazuje na § 1 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), jakož i na § 6 zákona č. 17/1991 Sb., a zdůrazňuje požadavek hledět do budoucna a vážít budoucí záměry, nikoliv

pokračování

jen na formální současný stav v území. I podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou implementoval zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, je třeba zohledňovat mimo jiné střednědobé, dlouhodobé, trvalé i dočasné, pozitivní i negativní vlivy záměru. Při posuzování vlivů záměru je tudíž podle stěžovatele třeba zohledňovat zamýšlené či dokonce již započaté záměry, jako je i ten stěžovatelův. V tomto ohledu je napadený rozsudek založen na nesprávném právním posouzení věci, jelikož se zabývá pouze ochranou současného, resp. minulého stavu, a nezohledňuje plánované využití území, plánované záměry či dokonce již povolené a částečně realizované záměry.

IV.

[30] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Napadený rozsudek považuje za souladný se zákonem a kasační námitky má za nedůvodné.

V.

[31] Osoba zúčastněná na řízení souhlasí s napadeným rozsudkem a považuje napadená rozhodnutí I. a II. za správná a přesvědčivě odůvodněná. Navrhuje tudíž kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

[32] K posouzení stěžovatelových nemovitostí (stodoly a zahrady) uvádí, že tyto nejsou chráněnými prostory ve smyslu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. V posouzení uvedené otázky se osoba zúčastněná na řízení zcela shoduje se závěrem krajského soudu, který se jí zabýval dostatečně a přesvědčivě a přezkoumatelně své závěry odůvodnil. K uvedenému dodává, že zákon o ochraně veřejného zdraví pracuje s posouzením aktuálního a skutečného stavu dané nemovitosti, nikoliv s hypotetickými úvahami. Zahrada je zemědělským pozemkem, který nelze podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví za chráněný venkovní prostor považovat. Stavbu stodoly, u níž stěžovatel vybetonoval podlahu, taktéž nelze za chráněný vnitřní prostor staveb považovat. Stěžovatelem označené důkazy jsou irelevantní a nadbytečné, neosvědčují aktuální stav a charakter jeho nemovitostí, ale jen právní kroky jeho předchůdců, k nimž došlo před mnoha lety, aniž jsou tyto způsobilé na charakteru uvedených nemovitostí něco změnit.

[33] Za správný považuje osoba zúčastněná na řízení také postup krajského soudu, který vycházel při úvahách o charakteru posuzovaných nemovitostí z právních předpisů a zápisu v katastru nemovitostí. Odkazuje také na vyjádření Ministerstva zdravotnictví ze dne 22. 3. 2006, podle nějž za chráněný venkovní prostor nelze považovat zemědělské pozemky, tedy ani zahrady, byť jsou užívány k rekreaci.

[34] Osoba zúčastněná na řízení dále upozorňuje na to, že stěžovatel dosud zcela konzistentně tvrdil, že od přestavby stodoly na rekreační chalupu upustil, neprokázal, že by tuto stavbu užíval jako obytnou či k individuální rekreaci, ač se to nyní v kasační stížnosti snaží tvrdit. Totéž platí i pro zahradu. Z protokolu o kontrolní prohlídce nemovitosti ze dne 6. 12. 2018 nadto vyplývá pravý opak, tudíž tento protokol nynější stěžovatelovo tvrzení vyvrací. Tvrdí-li tedy stěžovatel, že uvedené nemovitosti užívá k rekreaci, jedná se

o opožděné námitky, které nadto nebyly prokázány a nesvědčí ani o tom, že by ve stodole byla obytná místnost v souladu s příslušnými předpisy.

[35] Osoba zúčastněná na řízení konečně souhlasí se závěry krajského soudu o tom, že vybudování podlahy stodoly, septiku a studny a změna kultury na zahrádku nemají žádný vliv na to, zda jsou stěžovatelovy nemovitosti chráněnými prostory podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. Z uvedeného důvodu nemohou obstát ani stížnostní tvrzení o nezákonnosti procesu EIA a závazných stanovisek, resp. o nedostatečném posouzení vlivů při výstavbě a užívání stavby, či taktéž požadavek na odsunutí komunikace č. II/604 dále od stěžovatelových nemovitostí.

VI.

[36] Jak již výše uvedeno, nynější kasační stížnost je již v pořadí třetí podanou stěžovatelem. Nejvyšší správní soud se tudíž opětovně, shodně jako v druhém zrušujícím rozsudku, zabýval nejprve tím, zda se jedná o kasační stížnost přípustnou.

[37] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, *jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*“

[38] S ohledem na skutečnost, že druhý rozsudek krajského soudu zrušil Nejvyšší správní soud (stejně jako ten první) z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů především v otázce posouzení charakteru stěžovatelových nemovitostí a taktéž pro vady řízení v procesu dokazování před krajským soudem, jež mohly mít vliv na zákonnost jeho rozsudku (v podrobnostech viz výše), nezabýval se ani ve druhém zrušujícím rozsudku věcí samou a vůbec nepřistoupil k meritornímu přezkumu druhého rozsudku krajského soudu. Z uvedeného je proto zřejmé, že nynější kasační stížnost je přípustná (viz v podrobnostech např. usnesení rozšířeného senátu ze dne ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165).

[39] Nejvyšší správní soud tudíž posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[40] Kasační stížnost není důvodná.

[41] Jak již shora uvedeno, stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu mimo jiné opětovně pro vady podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Posouzením uvedené otázky se tudíž Nejvyšší správní soud zabýval především, neboť pokud by pochybení tohoto druhu opětovně dovodil, bylo by to překážkou věcného přezkumu napadeného rozsudku z dalších v kasační stížnosti uplatněných důvodů.

[42] Stěžovatel v kasační stížnosti spatřuje naplnění zmíněného kasačního důvodu v tom, že krajský soud neprovedl důkaz rozhodnutím ONV v Písku ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad s odůvodněním, že by jeho provedením nedošlo k objasnění žádných skutkových okolností týkajících se postupu při přestavbě stodoly na rekreační objekt, nevzal

pokračování

však v úvahu, že tento důkaz navrhoval stěžovatel též k prokázání charakteru zahrady jako pozemku určeného tímto rozhodnutím k individuální rekreaci.

[43] Z obsahu spisu krajského soudu k této otázce vyplývá, že stěžovatel uvedený důkaz navrhl již v žalobě a následně též v replice ze dne 30. 9. 2020 k vyjádření žalovaného v souvislosti s námitkou vadného posouzení charakteru stodoly jako stavby pro rodinnou rekreaci, a tudíž z hlediska zákona o ochraně veřejného zdraví jako chráněného vnitřního prostoru stavby, u něž je třeba zohlednit splnění limitů hluku. Potud je tedy zcela správný krajským soudem přijatý závěr, že z uvedeného důkazu („o změně kultury na zahrádku“) pro účely posouzení přestavby stodoly na objekt k individuální rekreaci nelze ničeho podstatného vytěžit.

[44] Stěžovatel však namítá, že tento důkaz opakovaně v řízení před krajským soudem navrhoval také za účelem prokázání charakteru jeho pozemku jako zahrady určené k individuální rekreaci, kterou je proto třeba považovat za venkovní chráněný prostor podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Jinými slovy namítá, že ve vztahu k tomuto tvrzení měl krajský soud uvedený důkaz provést.

[45] Stěžovateli nutno přisvědčit v tom, že krajský soud tento důkaz v souvislosti s namítaným posouzením charakteru pozemku neprovedl, a blíže se k otázce, zda tento důkaz mohl být přínosný také k prokázání tvrzení ohledně charakteru pozemku stěžovatel, nezmínil. Nejvyšší správní soud však současně nepřehlédl, že uvedenou skutečnost (byť implicitně), nepovažoval krajský soud za spornou. Při posouzení charakteru stěžovatelova pozemku z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví totiž vycházel z toho, že daný pozemek je zahradou (viz odst. 56. až 58. napadeného rozsudku). Jelikož tuto skutečnost nerozporoval ani žalovaný, nebylo třeba k této otázce dokazování vést. Výslovná zmínka krajského soudu o tom, že nezpochybňuje, že v době vydání napadených rozhodnutí byl tento stěžovatelův pozemek zahradou, by sice mohla přispět k tomu, aby stěžovatel napadenému rozsudku lépe porozuměl, její neuvedení však nepředstavuje pochybení, pro které by bylo na místě napadený rozsudek zrušit. Nepochybně z něj plyne, že krajský soud daný pozemek jako zahradu posuzoval, a právě s ohledem na tuto skutečnost také provedl výklad § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví. O tom, zda krajský soud při výkladu uvedeného ustanovení nepochybil, pojedná Nejvyšší správní soud dále.

[46] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že vytčeného pochybení při dokazování s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil. Napadený rozsudek není stížen ani vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost, a kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tudíž není naplněn.

[47] Nejvyšší správní soud se tudíž dále zabýval námitkami, jež směřovaly k nesprávnému posouzení charakteru stěžovatelových nemovitostí, tedy stodoly a pozemku, jako prostorů, které má na mysli § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví a ve vztahu k nimž je tudíž třeba se zabývat posouzením vlivu hluku ze staveb, jichž se týkalo napadené rozhodnutí I. a II.

[48] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že charakter obou nemovitostí posoudil chybně. Upozorňuje na to, že jak stodolu, tak pozemek, který je zahradou, krajský soud hodnotil

výlučně z formálního hlediska, aniž přihlédl k tomu, že stodola se nachází ve fázi přestavby na rekreační objekt a změna kultury na pozemku již byla provedena, a tyto nemovitosti jsou fakticky užívány k individuální rekreaci. Tedy z materiálního hlediska naplňují definici chráněného venkovního (zahrada) či vnitřního (stodola) prostoru podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.

[49] Podle § 30 odst. 3 věty první zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020), *chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků^{32b}, a venkovních pracovišť.*

[50] Pokud jde o stěžovatelův pozemek, krajský soud výkladem citovaného ustanovení dospěl k závěru, že chráněným venkovním prostorem nejsou mimo jiné zemědělské pozemky, a to ani tehdy, pokud jsou užívány k rekreaci, přičemž podle § 3 odst. 2 věty druhé katastrálního zákona, jsou zahrady druhem zemědělského pozemku. Daný druh pozemků je tedy vyňat z ochrany podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.

[51] S těmito závěry souhlasí i Nejvyšší správní soud. Ačkoliv totiž stěžovatel namítá, že odkaz na katastrální zákon obsažený v § 30 odst. 3 větě první (viz citace výše) z hlediska vymezení pojmu zemědělských pozemků není normotvorný, což kasační soud nerozporuje, přesto tento odkaz je vodítkem pro výklad uvedeného ustanovení. Ostatně i stěžovatel ve svém podání ze dne 30. 9. 2020, jež je součástí spisu krajského soudu, potvrdil, že jako zahrada je jeho pozemek uveden v katastru nemovitostí. Je tudíž nasnadě, že toto vodítko v podobě odkazu na katastrální zákon při výkladu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví je v daném případě zcela na místě. Katastrální zákon pak v § 3 odst. 2 větě druhé, vymezuje pojem zemědělský pozemek, pod který řadí ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. Pro úplnost lze poukázat i na to, že kromě katastrálního zákona, která zahradu řadí pod společný pojem zemědělský pozemek, lze obdobné zatřídění nalézt i v zákoně č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (v něm se užívá obecnější pojem zemědělsky obhospodařovaný pozemek). I podle něj je zahrada zemědělsky obhospodařovaným pozemkem. Vzhledem k požadavku na jednotnost a bezrozpornost právního řádu tudíž nelze ničeho namítat proti tomu, že zákonodárce pojem zemědělský pozemek užitý v zákoně o ochraně veřejného zdraví vymezuje právě za použití odkazu na druhové vymezení pozemků obsažené v katastrálním zákoně.

[52] Stěžovatel přitom rozporuje, že jeho pozemek, který považuje za zahradu, není pozemkem zemědělským proto, že jej užívá k jinému než zemědělskému účelu, tedy k individuální rekreaci. V uvedeném se však stěžovatel mýlí. Pro posouzení, zda tento pozemek podléhá ochraně podle zákona o ochraně veřejného zdraví, je totiž podstatné právě to, že přestože stěžovatel svůj pozemek užívá k určitému tvrzenému účelu (rekreaci), jedná se o pozemek, který zákonodárce řadí mezi pozemky zemědělské. A na tom nemůže ani stěžovatelova vůle užívat jej jinak než k zemědělské činnosti ničeho změnit. Za pozornost v tomto směru stojí, že v příloze k vyhlášce č. 357/2013, o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška) nazvané Technické podrobnosti pro správu katastru, je zahrada vymezena jako pozemek, *a) na němž se trvale a převážně pěstuje zelenina, květiny a jiné zahradní plodiny, zpravidla pro vlastní potřebu, b) souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři, který*

pokračování

zpravidla tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami, c) funkčně spojený a užívaný s budovou, s charakterem okrasné zahrady, na kterém převládá travnatá plocha, zpravidla doplněná trvalými porosty většinou okrasného charakteru, ke kterým lze přiřadit i dřeviny charakteristické pro ovocné a lesní porosty. Z tohoto vymezení je zjevné, že byt je zahrada pozemkem zemědělským, ani zákonodárce z toho nevyvozuje nezbytnost jejího zemědělského obhospodařování, jak zřejmě stěžovatel z pojmu zemědělský pozemek vyvozuje.

[53] Nejvyšší správní soud tedy má ve shodě s krajským soudem za to, že je z hlediska posouzení charakteru stěžovatelova pozemku – zahrady bez významu, jakým konkrétním způsobem jej stěžovatel fakticky využívá, neboť pro výklad v dané věci aplikovaného § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví je primární to, jak nahlíží na daný pozemek zákonodárce, který zcela nepochybně zahradu řadí mezi pozemky zemědělské, aniž klade důraz na konkrétní faktický způsob využití daného pozemku.

[54] Nejvyšší správní soud tudíž neshledal žádné pochybení v posouzení charakteru stěžovatelova pozemku provedeném krajským soudem. Jedná se o zemědělský pozemek, který je z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví pozemkem, který již z povahy věci nemůže být chráněným venkovním prostorem podle jeho § 30 odst. 3. A to bez ohledu na to, zda jej stěžovatel ve skutečnosti užívá k individuální rekreaci. Tak tomu sice fakticky může být (tato otázka není předmětem řízení) za předpokladu, že se tímto způsobem užití nedostává do rozporu s požadavky, které pro tento druh pozemků stanoví (především v části IV.) zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, avšak pro posouzení charakteru daného pozemku z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví není tento faktický stav rozhodný.

[55] Za nevýznamnou je v tomto ohledu tudíž třeba považovat stěžovatelem tvrzenou skutečnost, že účel užití tohoto pozemku k rekreaci vyplývá i z rozhodnutí ONV v Písku ze dne 23. 4. 1982, č. j. 459/80-Ad, o změně kultury na zahrádku. Jak již uvedeno, stěžovatel se mýlí, pokud z něj dovozuje, že byt je zahrada podle katastrálního zákona druhem pozemku určeným k jinému účelu než k rekreaci, je třeba zohlednit individuální užití tohoto pozemku k rekreaci, což krajský soud neučinil a formálně lpí právě na vymezení druhu pozemku tak, jak jej stanoví katastrální zákon.

[56] Je-li však zahrada zemědělským pozemkem, který nemůže být, ani tehdy, je-li užit k rekreaci, považován za chráněný venkovní prostor ve smyslu § 30 odst. 3 věty první zákona o ochraně veřejného zdraví (viz citace výše), pak veškerá stížnostní polemika o skutečném účelu, k němuž zahradu stěžovatel užívá, je bez významu pro posouzení věci z pohledu požadavků vyplývajících ze zákona o ochraně veřejného zdraví, tedy i vlivu hluku na tento pozemek. Také to správně dovedl již krajský soud v napadeném rozsudku. Stížnostní námitky týkající se zahrady jako chráněného venkovního prostoru tudíž nejsou důvodné a zahradu za takový prostor v daném případě považovat nelze.

[57] Zbývá dodat, že odkazuje-li stěžovatel v kasační stížnosti na stanovisko Městského úřadu Mirovice ze dne 17. 3. 2016 (srov. odst. [27]) týkající se domovní studny pro zahradu, z nějž lze dovést stěžovatelův úmysl užívat uvedenou zahradu k rekreačním účelům, pak

tato skutečnost taktéž nemůže nikterak ovlivnit závěry vyslovené shora. Jinými slovy, ani vybudování domovní studny ze zahrady neučiní jiný než zemědělský pozemek.

[58] Stěžovatel s krajským soudem polemizuje také v posouzení stodoly a jejího charakteru. Upozorňuje jednak na to, že již započal s přestavbou této stodoly na objekt k rekreaci a současně na to, že k této rekreaci je uvedena nemovitost také fakticky užívána.

[59] Nejvyšší správní soud i v této sporné otázce souhlasí se závěry, k nimž dospěl v napadeném rozsudku krajský soud. Ten upozornil na definici chráněného vnitřního prostoru obsaženou v § 30 odst. 3 věty třetí zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020) a uzavřel, že uvedenou nemovitost nelze pod tuto definici podřadit.

[60] Podle § 30 odst. 3 věty třetí zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020), *chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí pobytové místnosti⁷⁷, ve stavebách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavebách a obytné místnosti⁷⁷, ve všech stavebách.*

[61] Krajský soud přitom správně vysvětlil, že v daném případě nelze stěžovatelovu nemovitost považovat za pobytovou místnost, neboť se nenachází *ve stavebách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavebách*. Je tak nadbytečné zabývat se dalším vymezením toho, co se rozumí pobytovou místností.

[62] Na stěžovatelovu nemovitost by tak mohla dopadat druhá část věty třetí citovaného ustanovení, podle níž se rozumí chráněným vnitřním prostorem *ve všech stavebách obytné místnosti*. Pojem obytné místnosti je zde vymezen odkazem na jinou právní normu, konkrétně na § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb. Podle ní se rozumí obytnou místností *část bytu, která splňuje požadavky předepsané touto vyhláškou, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m². Kuchyň, která má plochu nejméně 12 m² a má zajištěno přímé denní osvětlení, přímé větrání a vytápění s možností regulace tepla, je obytnou místností. Pokud tvoří byt jedna obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m²; u místností se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m.*

[63] Krajskému soudu je třeba přisvědčit v tom, že ač stěžovatel ve správním řízení i v řízení o žalobě tvrdil, že započal přestavbu uvedené stodoly na rekreační objekt, v řízení bylo prokázáno pouze to, že došlo k vybetonování podlahy této stodoly a dále že byla vybudována jímka. Stěžovatel ani netvrdil, natož pak prokazoval, že by jeho nemovitost byla určena k trvalému bydlení s vymezenou podlahovou plochou podle § 3 písm. i) uvedené vyhlášky či dokonce že by splňovala další požadavky v této vyhlášce uvedené (srov. např. požadavky vyplývající z jejího § 10 a § 11).

[64] Podstatné však je (stejně jako v případě stěžovatelova pozemku), že ač stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nepřihlížel k budoucímu účelu využití této přestavované stodoly, pro posouzení toho, zda je určitá nemovitost způsobilá ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví jako chráněný vnitřní prostor, je rozhodné nikoliv budoucí užití či úmysl určitou nemovitost nějak využívat v blíže neurčené době v budoucnu, ale stav této nemovitosti v okamžiku, který je pro posouzení rozhodný. A tímto okamžikem nebyla

pokračování

v souzené věci nějaká budoucí doba, nýbrž doba vydání napadeného rozhodnutí. V té době však stěžovatelova nemovitost byla stále ve stavu, v jakém byla zachycena v protokolu o místním šetření ze dne 6. 12. 2018, což není v řízení spornou skutečností. Tedy ve stavu s vybetonovanou podlahou (resp. podle uvedeného protokolu s vybetonovanou podlahou v 1/3 stodoly) a vybudovanou jímkou. To, že by tato nemovitost splňovala požadavky vymezené výše zmíněnou vyhláškou, stěžovatel vůbec netvrdil, ani neprokazoval a omezil se na zdůraznění zamýšleného účelu jejího užití k individuální rekreaci. Nejvyšší správní soud tak sice nezpochybňuje, že i vybetonování podlahy lze považovat za součást přestavby nemovitosti na rekreační objekt, samo o sobě to však ze stodoly neučiní obytnou místnost ve smyslu § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., na kterou by bylo možno hledět jako na chráněný vnitřní prostor. Stěžovatelem tvrzený faktický stav (který se nepochybně liší od stavu formálně právního) je z hlediska posouzení jeho nemovitosti jako chráněného vnitřního prostoru nerozhodný. Krajský soud i tuto spornou otázku, zda stodola je v daném případě chráněným vnitřním prostorem, posoudil správně.

[65] Namítá-li stěžovatel v této souvislosti skutečnost, že je třeba přihlížet k budoucímu využití uvedené nemovitosti a také k tomu, že přestavba stodoly již byla zahájena a že se tato nemovitost nachází v území, které je platným územním plánem určeno k bydlení, pak ani to není pro úvahy o charakteru této nemovitosti z pohledu ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví významné. Skutečnost, že se stodola nachází v ploše určené podle územního plánu k bydlení, může mít pro stěžovatele význam v tom, že stodolu na nemovitost k bydlení lze (za splnění zákonem stanovených podmínek) přestavět. K tomu však dosud nedošlo a k zamýšlenému budoucímu využití, dosud však neuskutečněnému, nelze při úvahách o tom, zda jde o chráněný vnitřní prostor, přihlížet. Jednalo by se totiž v podstatě o úvahy rovnající se „věštění z křišťálové koule“, neboť ani původní záměr na užívání nemovitosti k určitému účelu (rekreaci) nemusí být, ať již z vůle stěžovatele, nebo třeba v důsledku vyšší moci, či z jiných důvodů, v budoucnu realizován. Má-li tedy být určitému prostoru poskytnuta ochrana podle zákona o ochraně veřejného zdraví, pak je nezbytně třeba, aby definici tohoto prostoru nemovitost splňovala v okamžiku, kdy je posuzováno, zda odpovídá definici obsažené v zákoně o ochraně veřejného zdraví (v § 30 odst. 3). Jelikož v daném případě tomu tak není, je zcela nerozhodné nejen její skutečné užití, ale i budoucí záměr stěžovatele s touto jeho nemovitostí.

[66] Stěžovatel také namítá, že napadený rozsudek je překvapivý, neboť krajský soud, přestože v předchozích rozsudcích své úvahy založil na skutečnosti, že uvedená nemovitost je rozestavěná a zabýval se tím, zda stěžovatel má k dokončení přestavby stále platné stavební povolení či zda vůbec zahájil přestavbu před koncem platnosti stavebního povolení, nově své úvahy založil na skutečnostech, které dosud neposuzoval. Považuje to za rozporné se zásadou procesní ekonomie a zpochybňuje tento postup krajského soudu také proto, že pokud by otázka platnosti stavebního povolení byla bez významu, jak se to jeví z nynějšího posouzení věci krajským soudem, jistě by na tuto skutečnost již upozornil Nejvyšší správní soud v předchozích zrušujících rozsudcích.

[67] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že krajský soud věc v napadaném rozsudku posuzoval z jiného úhlu, než tak činil v přechodných rozsudcích. Jelikož však tyto nynější závěry učinil na základě těch skutečností, které byly v řízení zjištěny, tedy své současné právní úvahy založil na skutkovém stavu tak, jak jej zjistily správní orgány, nelze krajskému

soudu vytýkat, že nyní, byť pro stěžovatele do jisté míry překvapivě, přistoupil k posouzení věci na základě odlišných premis než ve svých předchozích rozsudcích. Tyto nynější závěry, k nimž v napadeném rozsudku krajský soud dospěl, Nejvyšší správní soud považuje za správné.

[68] Zbývá dodat, že Nejvyšší správní soud v předchozích zrušujících rozsudcích přezkoumával závěry krajského soudu výlučně v rozsahu uplatněných kasačních námitek a nemohl vykročit mimo jejich rámec (viz § 109 odst. 3 s. ř. s.). Z uvedených důvodů nemohl upozorňovat krajský soud na možnost právního posouzení založeného na jiných skutečnostech, než jak věc do té doby posuzoval. Nejvyšší správní soud nadto v předchozích rozsudcích věc meritorně nehodnotil, a proto nemohl krajský soud v tomto ohledu (co do právního posouzení) zavázat určitým právním názorem, jímž by byl nadále vázán. Ze závěrů Nejvyššího správního soudu vyjádřených v předchozích dvou zrušujících rozsudcích a týkajících se výlučně vad spadajících pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tudíž nelze usuzovat na vadnost nynějšího právního posouzení, k němuž krajský soud dospěl v napadeném rozsudku ohledně charakteru stěžovatelových nemovitostí z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví v souvislosti s jejich potenciální akustickou ochranou.

[69] S ohledem na skutečnost, že Nejvyšší správní soud přisvědčil závěrům krajského soudu o tom, že charakter stěžovatelových nemovitostí (přestavované stodoly a zahrady) neumožňuje, aby na ně dopadala ochrana podle zákona o ochraně veřejného zdraví, jsou neopodstatněné stížnostní námitky týkající se závěrů, které krajský soud vyslovil v napadeném rozsudku nad rámec potřebného, tedy pouze pro úplnost, a jež netvořily rozhodovací důvody. Jedná se o úvahy obsažené v odst. 59. napadeného rozsudku ve vztahu k nemožnosti chránit tvrzené legitimní očekávání o platnosti původního stavebního povolení k přestavbě stodoly vydaného před dlouhou dobou (v roce 1980), jak tomu bylo ve stěžovatelově věci. Tyto úvahy nebyly nosnými důvody napadeného rozsudku, a Nejvyšší správní soud tudíž nepovažuje za potřebné se jimi dále zabývat, přestože se vůči nim stěžovatel také v kasační stížnosti vymezuje. Jak již uvedeno, tyto doplňující argumenty, které krajský soud v odst. 59. napadeného rozsudku vyslovil, tvoří *ratio decidendi* jeho rozsudku.

[70] Nakonec stěžovatel v kasační stížnosti napadá také to, že krajský soud přehlíží skutečný stav věci, a proto jsou vadné i jeho závěry týkající se posuzování vlivů záměrů, jichž se změna územních rozhodnutí týká, na životní prostředí podle zákona o EIA.

[71] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatelovy kasační námitky týkající se požadavků na posouzení vlivu obou záměrů na životní prostředí jsou obecného charakteru. Z uvedeného důvodu se i Nejvyšší správní soud k těmto námitkám vyjádří pouze v odpovídající míře obecnosti.

[72] Stěžovatel sice v kasační stížnosti vysvětluje, jak je třeba nahlížet na zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a taktéž upozorňuje na význam směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011, kterou zákon o posuzování vlivů na životní prostředí implementuje, konkrétně však krajskému soudu vytýká pochybení pouze v tom, že zohledňuje toliko minulý či současný stav stěžovatelových nemovitostí a nehledí do budoucna, tedy nezohledňuje stěžovatelem

pokračování

plánované využití jeho nemovitostí (zčásti povolené – přestavba stodoly a zčásti již zrealizované – přeměna kultury na zahrádku) k rekreaci, k níž ostatně již podle stěžovatele materiálně slouží. V tom stěžovatel spatřuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tohoto pochybení (nezohlednění budoucího využití stěžovatelových nemovitostí) se krajský soud podle stěžovatele dopustil i při přezkumu závazného stanoviska ze dne 9. 11. 2018.

[73] Krajský soud v napadeném rozsudku zopakoval své již dříve k této otázce (nezákonnosti závazného stanoviska ze dne 9. 11. 2018) vyslovené závěry, že pro posouzení námitek proti (nejen) uvedenému závaznému stanovisku (v žalobě stěžovatel rozporoval zákonnost dalších v dané věci vydaných závazných stanovisek, která však již v nynější kasační stížnosti nezpochybňuje) jsou podstatné objektivní okolnosti týkající se stěžovatelových nemovitostí a jejich charakteru, nikoliv jeho subjektivní přesvědčení o tom, že se jedná o nemovitosti sloužící k rekreaci, a takto mají být vzaty v úvahu i v případě posouzení vlivů obou záměrů „D4 Mirovice, rozšíření“ i „D4 Čimelice-Mirovice“ na životní prostředí v rámci procesu EIA.

[74] Stěžovatel se ve své argumentaci dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 As 35/2007-57. Závěry v něm vyslovené jsou však v nynějším případě nepřiléhavé. Nejvyšší správní soud se v uvedeném rozsudku zabýval umístěním stavby rodinného domu a odstupovými vzdálenostmi umísťované stavby vzhledem k zamýšlenému využití sousedního pozemku žalobkyně v dané věci k budoucí výstavbě na něm. Uvedený rozsudek se však netýkal problematiky posuzování vlivů záměrů na životní prostředí a nelze z něj pro nyní posuzovanou věc ničeho podstatného vytěžit.

[75] Stěžovatel tedy v podstatě jedinou konkrétní výtku směřuje k závaznému stanovisku ze dne 9. 11. 2018, které podle něj nezohlednilo stěžovatelem zamýšlený (pokud jde o stodolu) či již dokonce realizovaný (pokud jde o zahradu) úmysl užívat nemovitosti k rekreaci. I když je třeba stěžovateli přisvědčit v tom, že problematika posuzování vlivů záměrů na životní prostředí se neomezuje na minulý či současný stav, ale je třeba zvažovat i budoucí působení záměrů, přesto nelze stěžovatelově námitce přisvědčit. Stěžovatel totiž v kasační stížnosti zcela přehlíží, že závazné stanovisko ze dne 9. 11. 2018 potvrdil na základě stěžovatelových námitek ministr životního prostředí svými závaznými stanovisky ze dne 22. 5. 2020, č. j. MZP/2020/430/185, resp. ze dne 4. 3. 2020, č. j. MZP/2019/430/770 (všechna tato závazná stanoviska jsou součástí správního spisu). V nich vysvětlil, že v rámci procesu EIA byly záměry posouzeny z hlediska vlivu na životní prostředí a na veřejné zdraví ve vztahu k objektům v okolí záměrů, které podléhají legislativní ochraně. Zde ministr také upozornil, že stěžovatelovy nemovitosti nejsou takovými, které podléhají ochraně, jelikož nejsou chráněnými venkovními či vnitřními prostory a k budoucímu eventuálnímu využití jeho nemovitostí nelze v rámci procesu EIA přihlížet. S tím se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[76] Z obsahu samotného závazného stanoviska ze dne 9. 11. 2018 přitom vyplývá, že se z pohledu požadavků posouzení vlivů záměru na životní prostředí zabývalo jednotlivými aspekty, jimiž by záměr mohl ovlivnit jednotlivé složky životního prostředí ve smyslu požadavků vyplývajících z § 2 zákona o EIA (jako jsou vlivy na ovzduší a klima, působení hluku, vliv na povrchové a podzemní vody, na půdu, biologickou rozmanitost, na přírodní

zdroje, na krajinu a její ekologické funkce, na hmotný majetek a kulturní dědictví, včetně přeshraničních vlivů záměru a také synergickému efektu). Hodnotily se v něm jak negativní, tak i pozitivní vlivy současné i budoucí (včetně hluku, imisí a imisní zátěže na zdraví obyvatel) a uvedené závazné stanovisko stanovilo podmínky pro fázi přípravy, výstavby i provoz daného záměru. Právě v reakci na námitky stěžovatele směřující proti uvedenému závaznému stanovisku pak ministr životního prostředí ve svých potvrzujících závazných stanoviscích vysvětlil již shora uvedené.

[77] Jakkoliv tedy jistě smyslem posuzování vlivů určitého záměru na životní prostředí je jeho působení také a především do budoucna, nelze při tomto posouzení předvídat vlivy záměru na každý jednotlivý objekt, který by jím mohl být ovlivněn, z hlediska jeho budoucího možného využití, jak se tohoto dovolává stěžovatel. Veškerá stížnostní argumentace totiž pramení z toho, že stěžovatel se domnívá, že je třeba přihlížet ke stavu jeho nemovitostí tak, jak je sám subjektivně hodnotí a zamýšlí využívat, tedy jako nemovitosti k rekreaci. Pokud by tomu tak bylo, bylo by v podstatě vyloučeno jakýkoliv záměr realizovat, jelikož by vždy mohl vlastník nemovitosti nacházející se v oblasti dotčené určitým záměrem tvrdit, že tuto svou nemovitost zamýšlí užívat odlišně, než jaký je její aktuální formálně právní stav. Správní orgány však musejí mít při svém posuzování otázku stavu takové nemovitosti založenu na objektivní charakteristice či povaze této nemovitosti, nikoliv na tom, jak by mohla být jinak hodnocena podle přání vlastníka. Z uvedeného důvodu jsou správné závěry krajského soudu, který vyslovil k žalobním námitkám stěžovatele ohledně daného závazného stanoviska ze dne 9. 11. 2018.

[78] Zbývá dodat, že závazné stanovisko ze dne 9. 11. 2018 bylo, jak výše uvedeno, potvrzeno závaznými stanovisky ministra životního prostředí ze dne 22. 5. 2020 a ze dne 4. 3. 2020, v nichž se zabýval i námitkami stěžovatele s ohledem na tvrzené užívání jeho nemovitostí k rekreaci a nezbytností přihlížet k nim při posouzení vlivu záměrů na životní prostředí. V kasační stížnosti však stěžovatel uvedená potvrzující závazná stanoviska nikterak nerozporuje. Již pro uvedené nelze přisvědčit stížnostním tvrzením o tom, že správní orgány vyšly z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Z obsahu napadených rozhodnutí totiž vyplývá, že v nich žalovaný při posouzení stěžovatelovy argumentace uplatňované ve správním řízení zohlednil nejen původní závazné stanovisko ze dne 9. 11. 2018, ale i navazující potvrzující závazná stanoviska ministra životního prostředí.

[79] Ze všech výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. taktéž nebyly naplněny, jelikož správní orgány vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který měl oporu ve spisech a krajský soud se nedopustil žádného pochybení v právním posouzení věci.

VII.

[80] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[81] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi

pokračování

žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

[82] Právo na náhradu nákladů řízení nemá ani osoba zúčastněná na řízení. Nejvyšší správní soud jí v řízení neuložil žádné povinnosti a neshledal ani, že by byl dán důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by jí právo na náhradu nákladů přiznal (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu